

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԷՆ
Ե. ՓՈՐՏՈՍԵԱՆ

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն
պէտք է ուղղորդ
Տնօրինարին ԱՐՄԱՆԱՅՍ Կրագրի
ԳԱԶԻՔԷ (Եգիպտոս)

Adresse:
E. TOROSSIAN
Direct. - propr. du journal Arménien
ARCHALOUYCE
LE CAIRE (EGYPTE)

ԱՐՄԱՆԱՅՍ

Լ Բ Ա Ք Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՄԱՐՏ 30/12

ԵՂԻՊՏՈՒ ՇԱԲԱԹ
Տարեկան 100 րիկի Բաժնետիր... 60
Վեճակ... 50
ՕՏԱՆԻ ԵՐԿԻՐԵՐ
Տարեկան... 20
Վեճակ... 12

ՐԱԺԱՆՈՐԻՒՄ ԻՆԷՐ ԿԱՆԿԵՐԻ
Եւ թղթատարի Եւ լուծար
Խմբակի Կրագրի

Խմբակային Կրագրի
Եւ շեկ արժեքի

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ
Կանխիկ վճարելու են

ՄԱՍԼՈՅ ՏԱԿ

ՑԱՆԻՐԳԻ ՀԱՅՐԵՆԵԱՅ

ԳՐԵՑ

ՀԱՅՈՐԳԻ ԵՒ

Անկախութեան քաղաքացիական պայքարը
Ինչ 12 արտիկ լուսնային

Ինչ 10 զանգուածային

Բաժանորդագրութեան և նուիրատու
ութեան համար գինը

Աղետաբեր Միջին Եֆէսոսի Թէլ-
եանի և Գասպար Եֆէսոսի Իփէքեանի

Գահիրէ և Արշալոյսի Խմբակային
Պատ. Մ. Յ. Գրաստանի, և Ի Շարա-Ապտիւլ
-Ապիզ Ժառ Կարապետ Երզնկացեանի

Նուիրատուութիւնը պիտի հրատարակ-
ուին Արշալոյսի միջոցաւ Գրաստանի
քաղաքացիական պայքարի

ՑԱՆԻՐԳԻ ՀԱՅՐԵՆԵԱՅ

ՇՐՈՒՄԻ ՊԱՏՄԱՆՈՒԹՅԱՆ

Գիշերն անա՛, լայնարձակ սեւ ֆոնով
հուզայ սխալ աշխարհն աղախը խաւերով
Ու երկնից վրայ յայտնի անունն աստիճան
Եւ կ'արձակէ փողփողկան լուսնային

Երկնից հողային անձայնակն է մտանալ
Ա՛յս փողփողկան ստանդարտն աստիճան
Վերջինս շարժումն իրենց պայքարակ
Կը թափանչէ յայտնի ինչ կամ աստիճան

Այնքան յայտնի չէին անկախ և անկախ
Մանկանցիկ այն դաշտին մէջ յուսանում,
Ու փողփողկան աստիճան զինքն զանդամ
Տեսայ տեղի փոփոխութեան պայքարի

Տարեկանային հողային քո՛ն և այն անգամ
Միջին զրանայ աշխարհ իրենց պայքարակ
Ինչ հարցնէ այն աստիճանի երկնից
Ու քո՛ն անկախ անկախ պայքարակ աստիճան

Ա՛յս, ան՛ Երկնից, համարա՛ծի ուղիքով
Ո՛ր յայտարար անունն զաղանկայ հողային
Ո՛ր աստիճանի Գրագրի Մագրոյ անկախ
Եւ ո՛ր ինչ անկախ աշխարհի փողփողկան

Ու Դո՛ւ, աստիճան, աստիճան պայքարակ
Ինչ անկախ, անկախ աստիճանի ինչ
Ո՛ր անկախ աստիճանի անկախ աստիճան
Ո՛ր անկախ աստիճանի անկախ աստիճան

Ո՛ր յայտարար անունն զաղանկայ հողային
Ո՛ր աստիճանի Գրագրի Մագրոյ անկախ
Եւ ո՛ր ինչ անկախ աշխարհի փողփողկան

Ո՛ր յայտարար անունն զաղանկայ հողային
Ո՛ր աստիճանի Գրագրի Մագրոյ անկախ
Եւ ո՛ր ինչ անկախ աշխարհի փողփողկան

Ո՛ր յայտարար անունն զաղանկայ հողային
Ո՛ր աստիճանի Գրագրի Մագրոյ անկախ
Եւ ո՛ր ինչ անկախ աշխարհի փողփողկան

Ո՛ր յայտարար անունն զաղանկայ հողային
Ո՛ր աստիճանի Գրագրի Մագրոյ անկախ
Եւ ո՛ր ինչ անկախ աշխարհի փողփողկան

ՀԱՅՈՐԳԻ

ԹՈՒՐԻՔ ԲԵԺՄԱԸ

(ՕՒԻՒՍ ԳԵՆԱՐ)

Գահիրէ մը շարժում է ի վեր, ստակալի սար-
սափ մը կը տիրէ Պոլսոյ և կայսրութեան
շատ մը քաղաքներուն մէջ և Սարապիբ իր
գաղափարակէտը հասած է և Բանտերը լեռ-
նային են անկախ գոհերով և ամէն օրն ու
րանօր զոհեր կ'աւարտին Ստամբուլի խոր-
հորդաւոր զինաներուն մէջ և

Կարմիր սուլթանը ալ չ'ընտանար, իր
հարեմին խորը անբանացած կը մնայ, իր
կատարութիւնը աւելի կ'զգացուի զինուորա-
կան տարրին վրայ և նուազին վարժարանի
սպաները համարուին այդ կատարութեանը
Այսօր իրենց մէջ 164 հոգի կան բանտարկը-
ուած որոց 5ը զորավար են և

Արտարկաններով լեղուն նաւ մը ա-
ռաջի օրը ճամբայ ելաւ դէպի Կարմիր ծով,
այդ խեղճ զոհերը քարոտ Արաբիոյ վառա-
սող ծովափերուն յանձնելու համար և

Աւելորդ է ըսելը թէ՛ մեծ մտաւան-
ջութիւն կը տիրէ թուրք շրջանակներուն
մէջ, այս նախկին միջոցներուն հետեանս
քով, որ միայն խելագարի մը ուղեղէն գուրս
կ'ելլեն և

Ապտիւլ Համիտ գոհ չ'ըլլալով քաղա-
քային և զինուորական պայքարներու հալա-
ծելէ, այժմ, այնպիսի մեծ անձնաւորու-
թեանց վրայ կը թափէ իր բարկութիւնը,
որոց անկախ և ազատական գաղափարները
իրեն վրայ կը պատճառեն և Ասոր համար է
որ Սարապիբ Գոհ մտաւ թաշա և զօրավար
Նազըմ բաշա այժմ բանտին ինչ ըլլալը կը
հասկնան, սպասելով որ բանտը իրենց
մահուան դատարկութիւնը վճեն և

Այս կարգապահութեան քաղաքակրթութեան
թշուար բարբարոսը, դադարեցուց ֆրանսա-
յի մէջ սուլթաններին կատարելագործող
թուրք քաղաքային ուսանողներուն արուած
նպատակը, առարկէլով թէ՛ անոնց մէջ քա-
նին ներկայ գտնուելու են Բարիկ մէջ երի-
տասարդ թուրքերուն սարքած համաժողո-
վին և

Սթամբուլը կը հաւատնէ թէ Ռու-
սիոյ գեթականը նոր պահանջներ ըրեր է Ապ-
տիւլ Համիտէն և ամենապզուտ շեշտերով
ստիպել է անոր որ բարենորոգումները ան-
յայտալ մացուին իր կայսրութեան մէջ և
նոյնպէս շատ քիչ քաղաքակրթական անկախ
թիւն մը ըրեր է թէ՛ հակառակ պարագա-
յին Ասորիա Մակեդոնիոյ մէջ պիտի մի-
ջամտէ, իսկ Ռուսիան Հայաստանի մէջ և

Այս կարգապահութեան օր ստեղծուած է և
կը շարունակուի սուլթանին ներշնչած ահ
ու սարսափէն է, և առկա կը նկատուի իբր
յարաճուն վասնդ խաղաղութեան պահ-
պանման և

Պարսն Բոլ Գասանեաք սուլթանին և
Հար Ապրիկէի մէջ արեւաբեր ժողովուրդ-
մը ընալին ընող — անոր ոսկին գողնալու
համար — եւրոպացի վեհապետի մը միջև
բաղդատման ելը մը հաստատելով սազէս
կը շարունակէ և

Ասիկայ (Համիտ) կրօնամոլ վարչերի
մըն է, գարշահոտ Սարայի միջնորդին մէջ
մեծցած, ամէն տեսակ կատարութեան ա-
մէն տեսակ թուրք բարբարոսութեան մը

տային անկախութեամբ մարդ մըն
է և Առհաւուլթեան (atavisme) համար է որ
նա Հայաստանը կ'սպաննէ, մահաճակատի
մը համար քրիստոնէական մը սպաննութիւնը
կունակի վրայ բանալ կուտայ իրեն մարդա-
բէն գրախտը և

Եւ այն օրը որ պիտի հասկցուի թէ՛
այս 200000 քրիստոնէական խողովուրդը իր ու-
ճիւղներուն արդար վարձը ստացած է, իր
գիտելի ճիշտ գերեզմանատուն մի անկախ
գիտակցութեամբ տապալուց բարեկրի մը գար-
շահի պիտի ազդէ և

Մենք միայն կը կրկնենք թէ՛ ժամա-
նակ է ալ՝ որ Եւրոպան միջամտէ այս ա-
հարկու շարժարաններուն վերջ մը դնելու
համար և Եւրոպայ պէտք է որ մարդասպա-
նին սորվեցնէ իր պարտաճանաչութիւնը և
թէ՛ երբէք ատոր զգացումը ունի իսկ եթէ
քրիստոնէական վեհապետները քիչ մը խոր-
հեղին պիտի զգային թէ թուրքը որ իրենց
հաւատարմութիւնը կը նկատի, միայն իրենց հը-
մայքը (prestige) կը պահպանէ, որովհետեւ
անոր զորած ռեզիւտներուն վրայ պահած լը-
ուսութիւնով իրենք Մեծ Մարդասպանին ուղ-
ղակի կամ անուղղակի մեղաւորները կ'ըլ-
լան և

L'Arménie

ՆԱՄԱԿ ԳԱԶԻՐԷՆԷ

Մեծ Տէր Խմբակային Արշալոյս
անկախութեան Լքագրի

Թանուր իրաւանց կը խնդրենք որ այս
բողոքը հրատարակել հաճիք Ձեր Պատար-
կան Լքագրին մտակալ թուոյն մէջ և

ԲՈՂՈՔ ՍԸ

Առ մեծագոյն Թարթուսի Եֆէսոսի Գը-
րիգորեան, պատուարժան Գրագրի Գահիրէի
Նաբիբ Երիւստ Եւրոպայում Բնկերու-
թեան Հայոց

Արշալոյս ազգօրոտ Լքագրի 260 թուով
« յոյժ կարեւոր ազգօրոտութիւն » ըսելով յօդ-
ուած մը հրատարակած էիք, որոյ համար ոչ ո-
քիստոնէական իրաւունք ունէիք, և ոչ ալ ձե-
սքանաւորութիւն և անկախ այն գրամը զոր ձեզ
յանձնած են, ձեր չէ, այլ Գործ. Ժողովոյ ի-
րաւունքները ենթակայ է, և որովհետեւ
զոր միայն գործադիր մարմնոյ մը թուով
ընտրուի մի անդամ էք, իբրեւ աւանդապահ
աւանդ պահելու աւելի ուրիշ իրաւունքներ մը
չ'ունէիք, մինչեւ որ ձեզ պաշտօնի կոչող ժողո-
վը գործարարութեան հրահանգ չ'ուտայ և հետեւա-
բար մէկուն կամ միւսին թելադրութեամբ
չէք կրնար ձեզ աւանդ տրուած գրամը անկա-
պարտ անձանց յանձնել՝ առանց ձեր վրայ ծա-
նըր պատասխանատուութիւն առնելու և

Ուրիշ խնդիր է թէ Գահիրէի մէջ Սահմա-
նադրութիւնը յարգող չ'կայ, պարտաճանաչ ժո-
ղովուրդ չ'կայ, միով բանի ազգ. իրաւունք մը
պաշտպանող մարդ չ'կայ, հոգ չէ, չենք կրնար
զայն ստեղծել, բայց զոնք զուր Սահմանադրու-
թիւնը յարգեցէք, և անսահմանապարտ ժո-
ղով մը գրամ յանձնելու համար կատարութեան
մի կ'ելլէք, զուր պարտաճանաչ եղէք, գիտնա-
լով որ ձեր պարտաւորութիւնն է ձեզ յանձնը-
նուած գրամը մի միայն յանձնաժողովին աւել
միով բանի ազգային իրաւունքն պաշտպանող
հայ եղէք և

Տէր Գրագրի, զուր լաւ գիտէք որ ըն-
կերութեան յաւելալ գրամը ընկերութեան
Գործադիր են Հիմնադիր ժողովն իւր պաշտօնա-

վարական իրաւար յատալ թան զայս օրոյս
կէս առ կէս աւել Արարիչի և Արարչի տեղաւոյ
Որբախա՛մ Բնկերութեանց, և այս մտաբն ձեզ
հետ քանիցս բանակցած և ձեր համութիւնն ալ
ստացած է, բայց զժողովուրդ հինադրաց բա-
ցակալութեամբ օրոյսն գործարարութիւնը ու-
շացաւ և

Սյուս անհնայնի, եթէ պատասխանատու-
ութեան ծանուցութիւնը կ'ընտնէք, փափուք
է որ մեր այս բողոքը յարգէք, և վեհաճո՛ւն-
թեամբ ձեր ազգը յետ կոչէք, վրանալով որ
սխալիլը մեծ բան մը չէ, այլ միմեջ այն է որ
մարդ իր սխալը ուղղելու վեհաճո՛ւնք ձեր ու-
նենայ և

(ՍՈՐՈՒՄԻՆԻՐԻՐ)

(Շարունակելի)

ՓԱՐԻՋԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՐԱՐԻՋԻ ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

Մտաւ երկու շարժումներ ի վեր, Բարիկի
հայ ուսանողները շարժական մէկ երկու ժո-
ղովուրդ կ'ընեն Բարիկի սրճարաններէն մէկուն
մէջ և այս հաւատարմութեամբ կ'ընեն ու-
սանողներ ընտրել իր պատգամաւոր Բարիկի
հայ ուսանողութեան և կը զրկել ժողով կազմ-
ուելիք հայ ուսանողական կոմիտէին մէջ թիւ
կազմելու և

Մեզ կ'իմացնեն թէ երկու գրաւն կ'ող-
Պարտներ, ինչպէս որեւորեալ, այդ ժողովներուն
հոգին կը կազմեն և նոյն իսկ անոնց գործար-
այդ հաւաքումները տեղի կ'ունենան և Անուշ-
գաղափարը շատ գեղեցիկ է և մենք շատ լաւ
կ'ըմբռնենք որ բոլոր այն քաղաքներն որոնք
« Հայ ուսանողութիւն » մը ունենալու բաղձ
ունեն, զրկեն իրենց ներկայացուցիչը կամ ներ-
կայացուցիչներն և կը հասկնանք, զոր օրինակ
որ Բարիկի, Լայպցիգի, Միւնիխի, Ժընէվի, Նախի-
Մոսկովի եւն ևն. ներկայացուցիչներ զրկին
տեղի ունենալիք ուսանողական կոմիտէին, ո-
րովհետեւ կը կարծուի հոռուէն — եւ մենք կը
սիրենք հաւատալ — թէ այդ քաղաքներուն մէջ
հայ ուսանողութեան կայ, զորադրացար նոյնը
կարելի չէ այլևս Բարիկի համար ըսել, որո-
հետեւ այսօր Բարիկի մէջ եթէ զեւ մի քանի
ուսանողներ կան, զիբոցան, ուսանողութիւն
չ'կայ, այսինքն ուսանողական մարմնի մը, ուժ
մը գոյութիւն չ'ունեն, եւ Ծոռոյ պատճառը շատ
պարզ է և հասկնալի, ուսանողութիւն այնտեղ
միայն կրնայ գոյութիւն ունենալ ո՛ր բաւա-
կան թուով ուսանողներ (կանոնաւոր և անաւա-
կան և կը սիրուի իրարու մտեանալ իրարու
հետ չիտելի ամէն կարգի գաղափարներ փոխա-
նակել, վիճել, վիճարանել և ի հարկին միա-
սին գրաւորանալ. քիչ ընել և

Այդ Բարիկի մէջ այսօր ոչ հաք ուսանող-
ներ կան — յայն մտքով իտալիցով — եւ ոչ ալ
կազմներն իբրևո՛ւ մտեանալու միջոցն ունենի և
Ո՛ր հաւաքուին և կ'ող ընտանողի մը չ'ունեն
և արդէն տարբեր իրարու համար վեղարանա-
ղի մը ունենալը թէ՛ անտեղի է և թէ՛ քաւա-
կան սուղի կը նստի և Ստամբուլ հաւաքուին —
քայց սրճարանի մէջ մի բան խմելով է եւ գինը
վճարելու, որը 30 ֆեն 60 ի կը նստի, իսկ ուսա-
նողի մանաւանդ հայ ուսանողի գրագրը միշտ
ծակ է, և իւր կարողութեան վեր է միշտ 30
կամ 40 անգամ վճարելու և ճաշարան հաւաք-
ուին — մեր ուսանողներն քանի՞նք ճաշարան
կ'երթան, անտեղ համար շատ սուղի զուտեղ է
քիչ մը ուտելիք գինը և իրենց անկախ մէջ
ճաշել և Համալսարանի կամ գրագրի մէջ իր-
րու հանդիպին և քայց չէ՛ որ ամէնքը միմե-
նայն գրաստանութեան չեն հետեւիր և Իբրևո՛ւ
սկիտակ հաւաքուին մը քայց չէ՛ որ ընտանող

ամամբ, Բարիզի ուսանողական սենեակներն աւելի խցիկներ կամ լաւ եւս ծակեր են. ուր գուցէ կրկու հոգիի սեղ զանուի, բայց երբորդի եւ չորբորդի մը տեղ ճարելու համար քիզի- թական հրաշք մը գործելու է. Ուրեմն այսօր- ուան օրն, Բարիզի քանի մը հայ ուսանողներն իրական միջոց մը չ'ունին իրարու հանգիստու- կազմակերպուելու :

Բայց այդ միջոցին քանի մը ուսանողներ կան հայ, ճարտասայի Մայրաքաղաքին մէջ : Որոշ եւ հիմնական տեղեկութիւն մը քա- ղելու նպատակով, մենք զիմեցինք երկու ու- սանողներու եւ անա մեր հարցուփորձին հետե- ւանքը : Առաջին ուսանողը՝ բժշկական համալ- սարանի երբորդ սարէին, մեզ կը պատասխանէ. « ասանի չափ բժշկութեան հետեւող հայ ուսա- նողներ կան, տասնըինգի չափ ալ ուրիշ դա- նապան ճիւղերու հետեւողներ կան, որոց գրեթէ ամէնքն ալ ազատ ունկրդիներն են եւ ոչ կա- նոնաւոր ուսանող » :

Երկրորդ ուսանողը՝ նոյնպէս երբորդ տար- ուան ուսանող՝ ճարտարաբանութիւն բարձրագոյն դասարանի մը, մեզ կ'ըսէ թէ « կանոնաւոր քաղաք ունեցող ուսանողներ հազու թէ 10-12 հաս ելին » . կան ուրիշ քանի մը հաս ալ որոնց ինչ լինելը յայտնի չէ : « Ուրեմն այս երկու ան- ներքին վիճակներու ըսածին նախընտ, այժմ Բա- րիզի մէջ կը գտնուին յոս քան հայ ուսանող- ներ որոց միայն 10-12ը իսկական ուսանողներ են — մենք ենթադրեմք թէ 15ը ճշմարիտ ուսա- նողներ են — իսկ մնացածներուն ինչ լինելը յայտնի չէ :

Եւ նկատեցէք որ այս դրութիւնը կը շա- րունակէ երեք չորս տարիներէ ի վեր. երեք չորս տարիներէ ի վեր Բարիզի հայ ուսանողու- թիւնը քայքայման եւ ոչնչացման վիճակի մը մէջ է եւ դատապարտուած է անզրոնաբէ կեր- պով :

Ասա՛ղ, ուր են այն թուականներն ու ա- տենները ուր Բարիզի մէջ 65 էն 70 մինչեւ ութ- տան ուսանողներ կը հաշուէինք եւ ասոնք լա- նոնապարտ շարք ունեցող ուսանողներ : Միայն բժշկութեան հետեւողներու թիւը 40-50 էր, ի- րաւաբանութեան կը հետեւէին 8-10 երիտա- սարգներն, գրականութեան 5-6, գիտութեանց եւ ճարտարաբանութեան 10-15 ուսանողներ, գե- ղարուեստի զանազան ճիւղերուն՝ 10-12 երիտա- սարգներ . . . Ուր եւր ուսանողական ժողով մը տեղի կ'ունենար, առ նուազն 25-30 հոգի ներ- կալ կը լինէին : Կը յիշեմ 93 էն մինչեւ 97 թը- ուականներուն, մի քանի ուսանողական ժողով- ներ որոց մէջ 50-70-100, մինչեւ իսկ 120-150 հոգի՝ ուսանող (կանոնաւոր եւ ազատ ունկր- իր) եւ սակաւ թուով ոչ ուսանող երիտասարդ- ներ ներկայ եղան . . . »

Այդ թուականներուն եւ սակիւ արտաճեա- րիզի մէջ ուսանողութիւն կար, ուժ կար էւ այդ ուժը գործեց. բանաստեղծներն սարսեց ինքնազանգուանք արաւը բերաւ, կրեց ալ ու ձայն թրթրեց եւ հանդէսներու մէջ լերկոյթը- ներ արտաւ, դրամ հաւաքեց հայերէն եւ օտար- ներէն ու գրկեց ուր որ անկ էր, զոր որ պէտ- քը կ'ըզացուէր . . . »

Բայց ասոնք հին ողբաբաններ էին որոնք Բարիզ եկած էին 1886-87 թուականներուն եւ անկէ զիւրութեաններ ունէին Բարիզի մէջ ու- սանող լինելու եւ իրոք այն ապրելու. թէպէտ անոնցից շատերուն սովականք 100 ֆրանքէն անդին չէր անցներ — ես ճանաչեցայ մի քանիսը՝ որոց ամականք 65-70 ֆրանք էր — բայց այն ամականք հայ ուսանողներու մէջ մեծ եղբայր- սիրական զգացում մը կը արթնէր — հետեւանք գուցէ անորդ քաղաքացիութեան — եւ այս ինչ ուսանողն ուսանողութեան դրամով ապրելու եւ ինչոյթը գործանալի բան մը չէր եւ ոչ ալ ա- մօթ մը իւր ընկերներու կրեան, քարոզին կամ ապրողներու համար . . . »

Այս քաղաքացիները քար մեր ժամանակները հայ բարեարարներու թիւը բուսականին մեծ էր, եւ մեր ընկերներէն շատերը անակ մը սոր- ծանքով կը խոստովանէին թէ Պր Կայսրին է իրեն ամականք ստեղծը, եւ իրկնց երբխոսողի- սովանք զգացումը միշտ կը յայտնէին, որովհէ- անե այն բարեարարներու շնորհիւ իրենք մարդ եղան . . . Բայց այդ բարեարարները կամաց կա- մաց հրապարակէն քաջուեցան՝ մտանելով կամ սնանկանալով եւ կամ աննարարք դառնալով :

Ճարտաստեղծներին Գե թուականին, օտար ուղանողներու նկատմամբ, քուէարկած օրէնքն օ- սագրին հարուած վը տուած ընդհանրապէս օ- տար զեւանդներուն եւ մասնաւորապէս հայ ու- սանողութեան, իսկ երբ օրէնքը սկսեւ գործա- գրութիւն, եւ միեւնոյն միջոցին մեր անկա- րագրիկ ճանապարհորդներն ստանալեցան ուր վերաբերուի ըսածին պէտ (մեր սիրուն դաշտե- րը կը թողուցէ, եւ մեր հայերն ինչն կ' իսխ- ընէր) Եւ ամէն բան պակն ու վրայ եղաւ, Բարիզի ուսանողներուն թիւն ալ այդ կերպ հարուանդներու օտակ երթալով նուազեցաւ, բա- րակ ցուէն բարեւոյց անկի մը նման սկսաւ ճիւ- ճիւնը . . . »

Ճիւնը ճիւնը . . . եւ այսօր Բարիզի հայ ուսանող- ղութիւնը — դան է հաստատուը, խիստ դանա- գոյն եւ լակը — գրեթէ հաւասար է զեւոք իսկ այս բանը պիտեցէ որ մեր գործադրութեանց ա- մենամեծն է եւ անդարմանելին :

Մ. Ս. ԳԱԿԻԹ ԲԷԿ
EST-OUEST

ՆՇԱՆԱԲՈՒՆՈՒԹԻՒՆ

Երկուշաբթի երեկոյ, բոլորովին մտերմա- կան եւ ընտանեկան շրջանակի մէջ տեղի ու- նեցաւ Ազնուաշուք Արթուրի էֆէնդի Մեղրոնե- կանի նշանաբանութիւնը՝ ընդ Օրիորդ Զապէլ փախաբանի, որ քուստրի է Պօլտոյ հրապարակին վրայ իր բարձր ու պատուաւոր դերքով քա- շուածն Օթ Մանիքաթարայի վաճառական Եսա- յի էֆէնդի փախաբանին :

Նշանաբանութեան պատուին ներկայ էին . Ազնուաշուք Կարապետ էֆէնդի Մեղրոնեան, Ազն. Տէր եւ Տիկին Երարթի Կրճճեան, Ազն. Տէր եւ Տի- կին Գ. Թօփուլեան, Ազն. Տէր Կարգան Մա- խոխեան, Ազն. Տէր եւ Տիկին Արմենակ Պէյ- շեհեան, Ազն. Տէր Ե. Օհանեան, Ազն. Տիար Ե. Կարգանեան եւ Տիար Տիբան Պէյշեհեան :

Ազնուաշուք Օրիորդ Զապէլ եւ իր Մայրը Տիկին Մարթիկ Ե. Փախաբան, անցեալ օր եւ րուսաղէմ ուխտի մեկնեցան եւ Զատիկան Մեծ տօնի օրերը հոն պիտի մնան :

Երկու փոքր ուրեմն սիրակցորդ խոսեցեալ- ներու մասին :

Ազնուաշուք Օրիորդ Զապէլ Ե. Փախաբ- կան, որ ամենէն լաւնկարագոր շրջանաւարտ- ներէն է Սիւրաբի Զօլ Միւրիկ, քաջամուտ է քանի մը լեզուներու եւ իր այս լեզուագիտա- կան տաղանդին եւ ուսման կը միացնէ շատ իւր- նամուտ դատարանութիւն մը, որով իրաւունք կ'ուսուր մեղ գտանել զինքն իր սեռին ամենազը- խաւոր եւ արժանաւոր ներկայացուցչաց շար- թին մէջ :

Ազնուաշուք Տիար Արթուրի Մեղրոնեան, իր նախնական կրթութիւնը ստացած է Պօլտոյ աշակերտարի Օրթոգրիկ Իրաւորէնեան վարժա- րանին եւ աւարտելով անոր շրջանը, նա թո- ղած է Պօլտոյ եւ Պէյրութ մեկնած, ուր մեծ յա- ջորութեամբ աւարտած է նաեւ Ամերիկեան Գո- լէթին ընթացքը : Այսպէս ուսման ճիւղադր- պաշտով մը եւ առողջ զարգացումով մը օժտ- եւած Արթուրի էֆէնդին, կը մտնէ գործի սա- սապարէզը, ուր յաշուելու պայմանները սպա- հոված են արդէն իր ստացած կրթութեամբ եւ ինչ որ անոր ստեղծ էր, կը արամադրէին իրեն իր սիրելի հօրեղբայրները Ազնուաշուք Գրիգոր եւ Կարապետ էֆէնդի Մեղրոնեան, իր վարչութեան յանձնելով շատ աշակերտներ եւ շարժապետներու պատանդով վաճառականական ճիւղը :

Արթուրի էֆէնդի ընտ շրջանայեց, միշտ աշխոյժ, ինչպէս իր օժտութիւնը շրջաններուն մէջ՝ վաճառականական ստապարէզին մէջ ալ ցոյց կու- տայ գնահատելի գործունէութիւն մը, անասն- ձան յոտադրութեան հետ, այս ամենուն հետ անկրուն կամք մը է :

Ի՞նչ գործունէութեան եւ աշակերտութեան վրայ պատվար մը կազմելու համար բաւական է անգամ մը այցելել Բէճէֆիկի Մեղրոնեան փախաբան, որ նախնական ու ժրջան երթա- սարք մը պաշտանէից ու անհամար գործաւորաց մեկուն՝ հրահանք մը, միւսին հրաման մը, երբորդի մը՝ պատուէր մը, չորբորդի մը՝ բա- րեկանական իրաւտ մը, հինգերորդի մը՝ քանի մը քաջալիրական խոսքեր կուղղէ . իր բուսերը չպիտեւ են զարգացող ու արեւելիկ, անա Արթու- րի էֆէնդի Մեղրոնեանը . որ իր համբարշտու- թեան պիտար գործակիցներով, համակ գա- ճածութեան կը նշանակէ :

Եթէ Ազնուաշուք եղբայր Գ. եւ Կ. Մեղ- րոնեան ամէնէն աւելի շատ եւ իրաւամբ պար- ծեցաւու պատճառներ ունին, այն ալ իրենց թէ վիճակէն հոգակաւոր գործարանի պաշտանէից մէջ սիրելի համարշտութեան է, որ շնորհիւ լըջախոս վարչութեան մը եւ տիրող կենցաղա- գիտութեան, ամենամաղկեալ վիճակի մը հասած է եւ հարեւարու արեւելիկ հոն զինելով ու ցոր մը ստանձնելով իրենց ու իրենց ընտանիքին սպրուստը կը հայտնաբերէ :

Այսպիսի օգնականի գործունէութեամբ եւ գորդաշուքով օգնուած Երիտասարդի մը նշա- խոսութեան արթիւն է անա՛ օր Երարթոյն ի ներապրութիւնը իր ամենէն անկեղծ եւ ջերմա- ղին մտադրականը կ'ուղղէ խոսեցեալներուն ու անոնց բարձրացնելու եւ ի մասնաւոր իր նիւզակ- ցութիւնները կը յայտնէ՝ Ազնուաշուք Գ. եւ Կ. էֆ. Մեղրոնեան եղբայրց հարապատաց :

ԱՌՈՂՋ ԱՊԱՀԱԿԱՆ

Թէ Ռ'Է Է ԷՆ ԿԱՐԵՆՈՐ ԲԱՆԸ
ԱՇԽԱՐՀԻՄ ՄԷՋ

Տօք . Ժ . Հ . Գեղղի
(Շարի . նախորդ քիւնեւ եւ վերջ)

Արտաշէնութեան (քրտնիլը) բացակայու- թիւնը աւելի կը վնասէ մեր զիւրանակալ- ներուն քան թէ աշխատութիւնը : Որով- հետեւ անոնք աւելի ուղեղնին՝ քան թէ զնոգերին ջրոնցեւունն համար է որ կը հիւանդանան : Զանց կ'ընեն մարմնամա- րը, և հետեւաբար թոյնիւր եւ մնացորդ բա- ներ կը գիտորին իրենց մարմնայն մէջ՝ այն ստտիճան որ ալ ուղեղը կ'անդամաւորուի, և ո՛չ միայն ուղեղը այլ հաւասարապէս մարմնայն բոլոր մասերն ալ : Այդ թոյնե- րուն կուտակուի յառաջ կը բերէ կաթուած սպլասերուսի արտի ք ճերկաւորեցող և Լեար- գի :

Արեւակն ալ նաեւ հզօրապէս սփռող է մեր կազմութեանը վրայ : Բայց մեր նրա- տուական կենսքով, ու մեր հաստակի հա- զուսանելովը կը զրկենք զվե՛ր անոր կեն- դանաբար զորութիւնէն :

Մեր ամենամեծ սխալներէն մէկն ալ սա է որ փոխանակ կենսքը մշակելու, մա- հը կը մշակենք : Ու ասիկայ կ'ընենք մեր սենեակներուն մէջ՝ զորս ամօր մը կը գո- ցենք, անանկ որ կենդանաբար թթուա- ժինը ալ չ'կրնար ներս թափանցել : Յե- տոյ սեղան կը նստինք, ու կուլ կուտանք խել մը կոյտեր օրոնք հոգին մէջ թաղուե- լու, կամ անաւի գործարան տարուելու էին, զուխանակ մեր օտամքը մոցուե- լու :

Եթէ կուզենք կենսքն ու առողջութիւ- նը վաշիւել, ինչ որ է՛ր կարելու բաներն են աշխարհի մէջ . պէտք է որ մշակենք կենսքը : Պէտք է անանկ լանդրով սնա- նինք որ աւելի կենսք պարզեւն մեզի . օրինակի համար արմտիք, պտուղ, և բան- շարեղէն, որոնք առողջարար կերակուր- ներ են : Եւ որոյ մէջ արեւակին զորու- թիւնը համարաւած է : Մեր մարմնայն մէջ ներմուծելով այդ զորութիւնը, մարտ- զական, մտաւորական և նոյն իսկ բարոյա- կան զօրութիւն մը կ'ըլլայ մեր մէջ :

Մեր բոլոր կարող կամ զօրովութիւնը արեւակէն կուտայ մեզի : Երբոր ըստա- կան արտադրութիւններով սնանիք, անոնց պարունակած զօրութիւնը շտա մը կենս- քի կը փոխարկուի : Ինչոքը կենսքը կը համարեն, անասունը կուտէ զայն և կեն- դանական կենսքի կը փոխարկուի : Բայց եթէ արեւակէն զօրութիւնը ուտենք փոխա- նակ բուսեղեններու : Անասունը սոս՛մա- նուած է որբած եւլու ուժը, և զայն սպա- ուելու փոխանակ զարդայնելու : Անասուն մը մեքենայ մըն է ճիշտ յոգեկտուքի մը պէս : Մերը կուտենք սորաւած օճիկը նա տեղը ընկնելու համար : Անասունը անասուն մը ուրիշ անասուն մը զօրէ՛ր, քարիւղի կանթեղներով սնանող շոգեկտուքի մը նմանած կ'ըլլայ : Գիտենք որ քարիւղի կանթեղին մէջ վառելիք կը գտնուի, և երբ քարիւղի կանթեղներ նետենք հողոյն մէջ, այս վե՛րջինը քիչ մը վառելիք կ'ըս- տանայ : Նմանապէս նաեւ երբ անասուն մը ու- թիւն անասուն մը ուտելով սնանի, քիչ սնունդ կը քաշէ անկից, բայց փեկնոյն ատեն շատ մը ճիւղերը որոնք ընաւ չ'են սնուցաներ :

Արեւն ք ճանասունները ուտելով թէ մասն է թէ կենսքն կերած կ'ըլլանք մի- անգամայն : Մարդուս Մահուան պատճառը մահուան կենսքին վրայ տիրելն է : Եթէ միայն կենսք ներմուծենք մեր գործարա- նաւորութեան մէջ երկար ատեն պէտք կ'ըլ- լայ մինչեւ մահուան իշխելը : Բայց եթէ մահ պարտաւանդը քանիք ուտենք, մահը աւելի շտա կը տիրապետէ :

Թարգ . 29 Ձիկ

Խ Ա Ր Ն Լ ՈՒ Ր ԵՐ

ԹՈՒՐԻՍՏ . — Հեղինակաւոր աղբիւր- ներէ հասած լուրերէ կը հասցուի թէ Մա- ըէշալ Ֆիւստ Փաշայի ձերբակալուած թուրք նախարարութիւնը երկու կուտակութեան բաժնած է : Կ'ըսուի թէ, Մեծ կարգոս Սախա Փաշա յանդգնաբար բողբած է Սու- թանի մեքենայութեանց զէմ, որոնցմով Ֆուստ Փաշա ձերբակալուած և արտուած էր : Միւս կողմէն նախարարները սկսած են Սախա Փաշայի իրենց պատանին պաշտօ- նատանց գործերուն միմաստութեան զէմ սրտացաւ յայտնել :

Կ'ըսուի թէ Սախա կարագոսութիւնը ըն- դանկուն պայման դրաւ, որ պետական ամէն գործերուն իրական վարչութիւնը ըս- տանանէ : Այժմ անոր այս ընթացքին զէմ է զր նախարարները կը բողբեն : — ՊՈՒՍԵՒ Կը հեղագրեն « Լընտոյն Գրօնի- քըլին » : Սախա Փաշա նախարարներու ու մանց հետ վէճ ունի, որոնք ըն հանգուր- ժեր իր միջամտութեանը : Վերջին նախա- րարական ժողովի ժամանակ անոնց մէկը Վէլլըրին հետ կուլի բանուեցաւ և բարկու- թեամբ ելաւ դեպ սենեակէն : Սուլթանը և Վէլլըրը իրարու հետ շատ լաւ են : Սա- յիտ փաշա իր թագաւորին կը մօտենայ : — ՊՈՒՍԵՒ մէջ քաղաքական և զինուորական պաշտօնադարներու ձերբակալուած կը շա- րունակուի : Կաղտին ստեղծանքները թիւը շատցած է : Բողբող պաշտօնատարներուն մէջ ալ ցոյցներ ցրուած են, սրնք կը պարտա- կեն պաշտօնադարներու և քայմներու լու- սանկարները և անոնց մասին միմաստական ծանօթութիւններ :

— ՊՈՒՍԵՒ Ֆրանսական համաժողովան առ- չեւ բոլոր զրատեղի ծառաները ձերբակա- լուելով Բերալի պահականոցը առաջնորդ- ուած են, ուր իրենց ձեռքը գտնուած նամակներն ու թերթերը քննէ յետոյ բա- ցի « Թան » լրագրէն միւս թերթերը երեկ զերբարձուցած են :

— ԱՂՊՍԵՒՍՅ յուր կացութեան մասին Ռուս մամուլը կատարել յարձակում մը բա- կրած է թիւրքիւն զէմ : Նոյնպէ վրէժիտ յիշելով Իբէկի քրիստոնեայ լեռնակաթեան պաշտպանութեանը համար Կ. Պօլտոյ Ռուս քե- սպանին ներկայացուցած խիստ ձօթը՝ կը յաւելու թէ՛ ժամանակն է վե՛րը մը անըլու այն գոփախին դրութեան նրան մասնուած է հին Սերպիոյ Սլաւ ժողովուրդը : Սլաւ արիւնք, կ'ըսէ, բազմ կը բաւայ նրկ- նից զէմ և Ռուսոյն զէմ :

ՏԻՊՈՒՍ . — Տրեկապոն 1200 հետե- աւկ և 200 ձիււոր մեկնած են ներսի Ա- րաբներուն հետ կուտելու համար, ատոնց թիւը 20000ի կը հասնի, և լաւ զինուած են :

Ղնուորական կառավարիչը քաղաքին բոլոր ուղտերը գրաւած է, զինուորական պետե- րը և ք թերթաւորները փորագրելու հա- մար : Կացութիւնը շատ ծանր է, զորոյ կը շրջի թէ Արաբները կատարել զինագրութիւն մը պիտի ընեն :

Գաղաքին ընտելութիւնը շատ յոռե- տես է արաւանքին մասին և ընդհանուր կարծիքը սա է թէ արաւանքը կանա եւլ սնեալողութեան մը պիտի մտանուի :

ՆՐԱՅԻՐԸ ՀԻՆ ՀՈՒՊՄԻ ՄԷՋ

Վերջապէս, արեւին տակը նոր բան չ'կայ : Այս օրուան Լոնտօնը և երկեւան- նովմը թէպէտ իրարմէ զուերով կը բարձ- նուին, թէպէտ պէտք է ըրենք թէ Լոնտօ- դիկ և սովորութիւններ շատ քիչ փոխուած են, եթէ հաստատնք թէ Յուլիոս Կեսա- րին աշխարհի վրայ տիրապետած ատեն հը- րավ մի մէջ լրագրէր կը հրատարակուէր : Հին մայրաքաղաքին առաջնորդող օրո- թիւրը կը կոչուէր Աթթիւ ՏՌՈՒՐԱՆ ՈՒՐ- ՊԻՍ, որուն ամենէն վաղուն թղթակիցն

էր Պիլիսոս : Լեզուն խիստ ընտիր էր , Ա.քթան պաշտօնական օրագիր Բ'էր : Ա.մէն օր կը հրատարակէր Կայսեր հաստատած օրէնքները , Սինդիկն (ազգային ժողով) գործառնութիւնները , գաւառներէն հասնող Կառավարիչներու անունները , Կայսեր հետ տեսակցող քաղաքական մարդոց ցանկը արբանական խնձոյքներու հրաւերները : Աստուածներու մտտուցութիւնը զոհեր , ամուսնայութեան թիւերը , ճանչցուած մարդոց մահերը , և օրուան ընդհանուր զրոյցները :

Այս վերջեր Հառիժի մէջ գտնուած հին տախտակներ բաւական լոյս կուտան այն օրերու լրագրութեան մասին : Կը ցուցունեն թէ Ա.քթան ընդարձակ շրջաբերութիւն ունէր թէ Հառիժի մէջ և թէ գաւառները : Անոր առաջին օրինակը Պորուսի (մեծ հրապարակը) մէջ կը կանգնէին , և Արօ ճոճէթուսի (գործի փողոցը) մէջ ալ օրինակելով ծախու կը հանէին :

Օրուան պատահած գէպերու զուտ լուրերուն քով քովի նաև վառ երևակայութեան ծնունդ եղող վէպեր ալ կը գնէին , ծովի վիշապներու պատմութիւններ , և դէպքերու սոսկալի չափազանցութիւններ : Օրինակի համար Ա.քթան մէջ Պիլիսոս երբ կը նկարագրէ օրուան դէպքերէն մէկը , սապէս կ'ըսէ , « Կզօգիտսի սպաննութեան դատարարութեան մէջ երբ Միսոն կը դատուէր , նոյն միջոցին Հառիժի այլ և այլ կողմերը թրծուած կըլմնորի կարկուտ եկա » :

Ա.քթանի հին թիւերը ընդհանրապէս հասարակաց գրատունը կը գրուէին , ուր աչակերաններ չ'առնաստեղծներ կ'երթային կարգալու : Պատմագիրներ կը գործածէին զանաք իւր պեղելութեանց պաշար : Սոսկեմիտոս երբ տասներկու Կեսարներու կեանքը գրեց , Ա.քթանի թիւերուն մէջ գտաւ Տիբերիոսի ծնունդը , Կալիկուլայի ծննդավայրը ևն : Տակիտոս ինքն ալ կ'ընդունէր թէ Ա.քթան օրինակեց ձերմանիքոսին յովարկաւորութեան նկարագրութիւնը և Կզօգիտսի աստուածացումը :

Ա.քթանի նոր գտնուած տախտակներէն մէկը , օրուն գժաղաղաբար թուական չըկալ , սա՛ հետեւեալ պարունակութիւնը ունի .

« Բօսորը Ալէքէնիս իր պաշտօնատեղին պիտի իջնէ այսօր և գործերով զբաղի : Երեկ քաղաքին վրայ սաստիկ անձրև անկաց , և կայծակը Վէրիայի մօտ կաղնիի ծառ մը զարկնու :

« Տիախանոս այսօր սուգանքի դատարարուց այն մտախառնութիւնը , որ ժողովուրդին մին ծախած էին առանց զայն նախապէս քննութեան ենթարկելու , որոնց սուգանքը պիտի յատկացուի սրբատեղիի մը շինութեան :

« Անոստիս անուսով գրամատիսը , մեծ գումար մը ստակ չարթելով փախաւ , սակայն անմիջապէս բռնուեցաւ և ստակը վանուեցաւ : դատարար Փոթթիսիոս հրաւանցեց որ ստակը տեղերուն վերադարձուի :

« Տէնիի Փօն » աւազակը , որ վերջերը ձերբակալուած էր , դատապարտուեցաւ և այս առաւօտ խաչուեցաւ » :

Քսանթրոքը դարու կեանքը Բ'նչ մեծ տարբերութիւն ունի հին Հառիժի կեանքէն : Այսօր մենք ալ ունինք գրամատիկեր որ իրենց յանձնուած ժողովուրդին ստակ խարդախած կը փախչին : Այսօր ալ կան մտախառններ որոնք քննչին աչքէն փախցուցած միս կը կերցունեն ժողովուրդին : Այսօր ալ կան աւազակներ որ դատապարտուած կը կախուին :

Ի՞նչ է նորերուն և հիններուն տարբերութիւնը :

ԿՈՉՂԱԿ

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Բ Ե Ն Ե Ր

Չեքնեն 8 Ապրիլ . — Թաւր գորկերը երկու նկարչի կործանած են Շփօսաի մօտ ժողովարդը շատ զերագուտած է :

Ս . Բեքերայուրի 8 Ապրիլ . — Երեկ Չարը նախաձեռնի հրահրեց զերագուտ Մարշալը ,

Կ . Պոլիս 8 Ապրիլ . — Պոլիսը սուպասկայաւոր մը 4 Մանկեսակներ շարակնուած էր քուրֆ սանկեսակային վրայ , Կը կարծուի թէ այս ուժերը դիտարար գործուած է վրէժխնդրութիւն յառաջ քննելու համար :

Պրուսի 9 Ապրիլ . — Ումանակի վրաս փողոցներ պաշտօնական ազգային սրահներու ստեղծ , վերջին երկու գիշերներու ընթացքին մէջ : Նիւրկական վնասները քառասուն կարեւոր են :

Շաս մը քաղաքներու մէջ ընկերայաւորական ցոյցեր տեղի ունեցան ի նպաստ ընդհանուր քաղաքացիական :

Իտալիայի մէջ տեղի ունեցան ցոյցեր : Անոնք ևս ուսիկաններուն միջոց :

Վիեննա 9 Ապրիլ . — Տը Պիլիսոս կուսակալ Իսպանիային դաւանայի կուսակալ :

Լոնտոն 10 Ապրիլ . — Չորոց կը շրջի թէ խաղաղութեան քաղաքացիական շարժումները վրայ են : Գիտարար ազգային շրջերը և Տրիպլեն , որով թրահայտուցիւններուն խաղաղապետական գաղափարներուն համակարծիք չեն , սակայն պաշտօնական շարժում չ'կալ ղեռ :

Պրուսի 10 Ապրիլ . — Ումանակի քաղաքին վրայ հրահրուած անուսակական յարձակումներու հետեւին Վիսպիոյ և Չուիցերիոյ դիտարարական յարաբերութիւնները խզուած են :

Պրիւսի 10 Ապրիլ . — Երեկուան ցոյցի անցն ուսիկան մը պայանուեցաւ :

Վիեննա 10 Ապրիլ . — Նախարարային Պիլիսոս կուսակալ Իտալիայի յարաբերութեան զեւաց :

Բրեքսել 10 Ապրիլ . — Պ . Սթեյնի կուսակալներու մը կը քառասույի , որ անխորհրդակալ կ'ապաւանայ :

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԸ

Ամենիս ալ գիտենք թէ անհիշեթ հաւաքածոյամուտնր կան , բայց վերջերս իտալիայի մէջ այնպիսի մայ մը կուտարուած է երկու մայի գրասէրներու միջև որ իր տեսակին մէջ եզակի է :

Տանիէ և Երկնային կատակերգութեանց , 125 տեսակ սպագորութեան սրճանուցած է մինչև 1900 լոնտականը : Գրաւ բրուտոններէն մին կը յաջողի այդ 125 տեսակ սպագորութիւնը ունենալ , միջոցով միւսը միայն 124 հատ կը գտնէ բայց , վերջի վերջը կը յաջողի ինքն ալ ամբողջացնել պակաս մնացած օրինակն ալ գտնելով :

Առաջինը կատարած երգում կ'ընէ որ յաջողութիւնը իրեն պիտի մնայ . Ինչ ընէնէ աղէկ , Երկնային կատակերգութիւնէն : միայն մէկ օրինակ ալ տպել կուտայ , աւազակութեանը ներկայ գտնուելով՝ որ չ'ըլլայ թէ ուրիշ մըն ալ տպուի և ապա Վօրմանները գնելով տուն կը տանի :

Այսպէս դարու կը շահի որովհետև միւս հաւաքածոյամուտը չ'իւրնուր ձեռք անցընել ալ մէկ օրինակ տպուած ծանթէն : Ի՞նչ ալ խնդրեք կան աշխարհիս մէջ :

ՅՈՅԾ ԿԱՐԵՒՈՐ

ԱԶԳԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգատանամ Ընկերութեան հիմնադիր անդամներէն և միւսնոյն ասան երեք տարիներ առաջ նոյն Ընկերութեան Գործ . ժողովոյն Գանձապետ լինելով՝ ստորագրեալ Յարութիւն Գրեգորեան , պէտք կ'զգամ յայտարարել « Արշալոյս » միջոցաւ արդոյ հիմնադիր և Գործ . ժողովոյ անդամ ընկերացս թէ՛ վերջինչեալ ընկերութեան պատկանող (20) անդրակական սակիներն որ Առաջնորդարարնի և ընկերութեան անդամոց մէջ տեղի ունեցած անհամաձայնութեան մը պատճառաւ ցարգ ապարդիւն կերպով կ'սպասէ իմ քով , և հակառակ իմ կողմէ կը զանազան զինուորներուն նոյն գումարի

ԴՐԱՄԻ ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԼ ԲՈՆԵԱՆ ՍԻԿԱՐԵԹՆԵՐԻ

Table with 4 columns: 1 Պարգև, 5, 10, 10, 20, 100, 200, 200, 100, 600

Վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ Պ . Վրոնի և Ընկերութեան գրամատուէր , երբ 3500 սուսի սիկարէթները , որոնք վիճակահանութեան նիւթը կը կազմեն , սպասին : Ենթադրութեամբ փոխարէնը անմիջապէս պիտի վճարուի վերոյիշեալ գրամատան միջոցաւ : Այն պարգևները որ վիճակահանութեան տեղի ունենային մինչև 15 օր չեն գտնուիր , պիտի յատկացուին Գանձարէի մէջ հաստատուած բարեգործական նպատակաւ : Ընկերութիւններու Տոմսերը ձրի պիտի տրուին ամէն անոնց , որոնք Հին Զապթիկէի ՄԵԼ ԲՈՆԵԱՆ ՎՅՃԱՆԱՍՏԱՆԻՆ 100 սիկարէթ պարունակող սուսի մը կը գնեն 9 զր . ողջի :

ՆՈՐ ՖԱՊՐԻՔԱ

Անհատն զիպիս և ևնարիցայի

Օգի գործածողներուն աչքը լոյս . իրենց գործը եղաւ : Ո՞վ կը մոռնէր թէ Յօգիտոսի մէջ ալ իսպիրթօի խոտուորդէն տղա չ'ամբիջ զիպիս ու ևնարիցա պիտի կրնայ պատրաստուիլ : Բայց այս խոտուորդէն ստորագրողները պիտի զարմանան , երբ վերանով հաստատու թէ՛ ի Պէնի-Սուրէն նպարտու ճագ՝ Տիար Օննիկ Նշանեան յաջողած է զիպիսը և ևնարիցան առանց աչքու թփախուցնելու պատրաստուիլ իր նոր նապարհարարութիւնը :

Եւրոպայի մէջ գիտերու հեղինակները միլիոններով կը վարձատրուին : մինչդեռ հոս Օննիկ Նշանեան կ'ուզէ որ ամէն ոք իր տունին համար մէկ կալու գնէ , սպասով ըլլալով որ իր ապրանքին գուա չ'ամբիջ ըլլալը հաստատուելը վերջ՝ ուրիշներ ալ պիտի պահանջուին : Գնել փոխորդողները պէտք է գիտեն : Ա . Տիար Օննիկ Նշանեանին , Պէնի-Սուրէնի նպարտագրածախ խանութը : Բ . Էօզպէթիէ Գանձարէի գիմարճ : Տ . Ճիւսն Հէքթիւսի մասնաձեւից : Գ . Ապարիս պահակապետի գիմարճ : Օննիկ Նշանեանի մազնաձեւիցը :

255-280

ԳԱՌՆԻԿ ՄԿՐԵԱՆ

ԿԱԶԱԳՈՐԻ

Պաշար Մուրուր Պրաւայիս ևնարց ևնր շեկիկ մէջ քիւ 12

Վերջերս կրեւէն հոս փոխադրուած և հաստատուած լինելով , կը յայտարար ամէն անոնց՝ որ պէտք ունին յանձնարարելու սպասի վերաբերեալ քանակներու ընտիր կաներ իրենց գաւառական տեսակներով ու եւրոպական ճագով : Ինչպէս ևս պիտի լինէ , սուսուտ-ա-իւրաներ , վիք-նիմներ , պակիներ , զօնտիներ , զազիյներ , պիպ-չիթիներ , գրասեղաններ , քիլիսարուներ՝ հաճե՛ն զինչ վերոյիշեալ թիւ խանութն , ուր պատրաստուած կանեղէններն թէ՛ ի Պօլիս , եւ թէ՛ ուրիշ կարեւոր քաղաքներու և մասնաւորապէս ի Գանձարէի մասնակի մէջ-համար ստացած և գնահատուած են :

Գիներու շարժարարներ և Նշապանարիւն

ԱԶԳ

Ազգատանարից Սեքթէ Կէտիար , և չայկական պանդոկ Կ . Պօլսոյ , անուսով Տիկին Լուչիլա Պարիտեանի սեփականութիւնը , իր Փարիզ ճամբարէն զանազան պատճառաւ պիտի վաճառուի : Գնել փախարդը՝ մանրամասնութեան տեղեկանալու համար , պէտք է գիտեն սեղ փականատէր Տիկինը , ի Սեքթէ Կիտիար և չայկական պանդոկը :

